

1. CVIČENÍ

- 1) Necht' $f: X \rightarrow Y$ je prosté zobrazení. Ukažte, že je-li $f(A) = f(B)$, pak $A = B$.
- 2) a) Ukažte, že v pologrupě je jednotkový prvek určen jednoznačně a existuje-li levá i pravá jednotka, pak jsou si rovny a je to jednotka.
 b) Ukažte, že v monoidu M je ke každému $x \in M$ inverzní prvek určen jednoznačně a existuje-li $k \in M$ levý i pravý inverz, pak jsou si rovny a je to inverz k x .
 c) Ukažte, že množina invertibilních prvků v monoidu tvoří grupu.
 d) Necht' X je množina. Ukažte, že $M(X) = \{f: X \rightarrow X\}$ s operací skládání je monoid. (Co je jednotkou?) Pro jaká $f \in M(X)$ existuje inverzní prvek k f a jak vypadá? Pro jaká $f \in M(X)$ existuje levý inverz? Pro jaká $f \in M(X)$ existuje pravý inverz? Ukažte, že existuje X a $f \in M(X)$ tak, že f má levý, ale nemá pravý inverz (tj. k existenci inverzního zobrazení k f nestačí předpokládat $g \circ f = \text{Id}_X$).
- 3) Necht' X je vektorový prostor a $M \subset X$ konvexní. Ukažte, že $\sum_{i=1}^n \lambda_i x_i \in M$ pro libovolné $x_1, \dots, x_n \in M$ a $\lambda_1, \dots, \lambda_n \in [0, +\infty)$ splňující $\sum_{i=1}^n \lambda_i = 1$.
- 4) Necht' $f: A \times B \rightarrow \mathbb{R}$. Ukažte, že

$$\sup_{x \in A} (\sup_{y \in B} f(x, y)) = \sup_{y \in B} (\sup_{x \in A} f(x, y)).$$

- 5) Ukažte, že podmnožina \mathbb{C}^n je kompaktní, právě když je omezená a uzavřená.
- 6) a) Ukažte, že v součinu metrických prostorů konvergence posloupností funguje „po složkách“.
 b) Necht' X, Y jsou metrické prostory. Ukažte, že je-li A hustá v X a B hustá v Y , pak $A \times B$ je hustá v $X \times Y$.
 c) Ukažte, že součin úplných metrických prostorů je úplný.
- 7) Dokažte následující větu:

Věta. Necht' P a Q jsou metrické prostory, $f, g: P \rightarrow Q$ jsou spojitá zobrazení a $M \subset P$ je hustá v P . Jestliže $f = g$ na M , pak $f = g$ na celém P .

- 8) a) Ukažte, že podmnožina totálně omezeného metrického prostoru je totálně omezená.
 b) Ukažte, že uzávěr totálně omezené podmnožiny metrického prostoru je totálně omezený.
- 9) Dokažte následující fakt:

Fakt. Necht' (P, ρ) je metrický prostor a $A \subset P$. Pak funkce $x \mapsto \text{dist}(x, A)$ je spojitá na P .

- 10) Necht' (X, μ) je prostor s mírou a $f, g: X \rightarrow \mathbb{R}$ jsou měřitelné funkce. Ukažte, že $\text{ess sup}(f + g) \leq \text{ess sup } f + \text{ess sup } g$.
- 11) Dokažte následující důsledek Baireovy věty:

Důsledek. Necht' P je úplný metrický prostor, $\{F_n\} \subset P$ je posloupnost uzavřených množin v P a $P = \bigcup_{n=1}^{\infty} F_n$. Pak existuje $n \in \mathbb{N}$ takové, že F_n má neprázdny vnitřek.

2. CVIČENÍ

- 1) Necht' X je normovaný lineární prostor. Ukažte, že $B(x, r) = x + B(0, r)$ a $B(0, r) = rB_X$.
- 2) Ukažte, že $B(x, r)$ a $U(x, r)$ v normovaném lineárním prostoru jsou konvexní množiny.
- 3) Ukažte, že vnitřek konvexní množiny v normovaném lineárním prostoru je konvexní.
- 4) Ukažte, že v normovaném lineárním prostoru $\overline{U(x, r)} = B(x, r)$ a $\text{Int } B(x, r) = U(x, r)$. Nalezněte příklad metrického prostoru, kde tyto identity neplatí.
- 5) Necht' X je normovaný lineární prostor nad \mathbb{K} , $M \subset X$ a $\alpha \in \mathbb{K}$. Ukažte, že $\overline{\alpha M} = \alpha \overline{M}$.
- 6) Necht' X je normovaný lineární prostor nad \mathbb{K} , Y je podprostor X , $x \in X$ a $\alpha \in \mathbb{K}$. Ukažte, že $\text{dist}(\alpha x, Y) = |\alpha| \text{dist}(x, Y)$.
- 7) Necht' X je normovaný lineární prostor, $F \subset X$ uzavřená a $K \subset X$ kompaktní.
 a) Ukažte, že $F + K$ je uzavřená.
 b) Ukažte, že je-li F kompaktní, pak $F + K$ je kompaktní.
 c) Nalezněte uzavřené množiny $A, B \subset \mathbb{R}^2$ takové, že $A + B$ není uzavřená.
- 8) Ukažte, že c_0 je uzavřený podprostor c a c je uzavřený podprostor ℓ_∞ .
- 9) a) Jaký je množinový vztah mezi vektorovými prostory ℓ_p a ℓ_q pro $p < q$? Jaký je jejich vztah k prostoru c_0 ?
 b) Jaký je množinový vztah mezi vektorovými prostory $L_p([0, 1])$ a $L_q([0, 1])$ pro $p < q$?
 c) Jaký je množinový vztah mezi vektorovými prostory $L_p(\mathbb{R})$ a $L_q(\mathbb{R})$ pro $p < q$?
- 10) Vektory $e_n = (0, \dots, 0, 1, 0, 0, \dots)$ v prostorech c_0 a ℓ_p , $1 \leq p < \infty$, kde pouze n -tá souřadnice je rovna 1, budeme nazývat kanonické báze vektory. Ukažte, že pro každý vektor $x = (x_n)_{n=1}^{\infty}$ v c_0 , resp. ℓ_p platí $x = \sum_{n=1}^{\infty} x_n e_n$, kde konvergenci řady chápeme v příslušné normě.
- 11) Ukažte, že prostor c_0 je separabilní.
- 12) Ukažte, že prostor ℓ_p , $1 \leq p < \infty$ je separabilní.
- 13) Ukažte, že prostor ℓ_∞ je neseperabilní.

3. CVIČENÍ

- 1) Ukažme, že prostor $C(K)$, kde K je kompaktní metrický prostor, je separabilní.
- 2) Necht' $\Omega \subset \mathbb{R}^n$ je lebesgueovsky měřitelná a $1 \leq p < \infty$. Ukažme, že pak prostor $L_p(\Omega, \lambda)$ je separabilní.
- 3) Dokažme následující větu:

Věta. Necht' (P, ρ) a (Q, σ) jsou metrické prostory, Q je úplný, $M \subset P$ je hustá v P a $f: M \rightarrow Q$ je stejnoměrně spojitě zobrazení. Pak existuje spojitě rozšíření f na celé P . Toto rozšíření je určeno jednoznačně a je stejnoměrně spojitě na P .

4. CVIČENÍ

- 1) Ukažme, že prostor $L_1([0, 1])$ obsahuje podprostor izometrický prostoru ℓ_1 .
- 2) Ukažme, že prostor $C([0, 1])$ obsahuje podprostor izometrický prostoru c_0 .
- 3) Necht' $f: c_0 \rightarrow \mathbb{R}$ je definována předpisem $f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x_n}{2^n}$ pro $x = (x_n) \in c_0$. Rozhodněte, zda f je spojitý lineární funkcionál na c_0 a pokud ano, spočítejte jeho normu.
- 4) Dokažte následující lemma:

Lemma. Necht' X je normovaný lineární prostor a $f \in S_{X^*}$. Pak následující tvrzení jsou ekvivalentní:

- (i) Existuje $x \in S_X$ splňující $|f(x)| = 1$.
 - (ii) Existuje $x \in S_X$ splňující $\text{dist}(x, \text{Ker } f) = 1$.
 - (iii) Existují $u \in X \setminus \text{Ker } f$ a $v \in \text{Ker } f$ taková, že $\|u - v\| = \text{dist}(u, \text{Ker } f)$.
 - (iv) Pro každé $u \in X \setminus \text{Ker } f$ existuje $v \in \text{Ker } f$ takové, že $\|u - v\| = \text{dist}(u, \text{Ker } f)$.
- 5) Necht' $Y = \{x \in c_0; \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x_n}{2^n} = 0\}$. Ukažte, že Y je uzavřený podprostor c_0 a že neexistuje $x \in S_{c_0}$ takové, že $\text{dist}(x, Y) = 1$. Dále ukažte, že pro žádné $x \in c_0 \setminus Y$ neexistuje $y \in Y$ takové, že $\|x - y\| = \text{dist}(x, Y)$.

5. CVIČENÍ

Necht' $1 < p < \infty$, $X = (\mathbb{R}^2, \|\cdot\|_p)$ a $f: X \rightarrow \mathbb{R}$ je definována předpisem $f(x, y) = ax + by$ pro nějaká $a, b \in \mathbb{R}$. Nalezněte globální extrémy f na B_X . Je f je spojitý lineární funkcionál na X ? Pokud ano, jaká je jeho norma?

Další příklady na lineární funkcionály.

6. CVIČENÍ

Necht' $e_n, n \in \mathbb{N}$ jsou kanonické bázové vektory v prostoru ℓ_2 . Položme $e = (\frac{1}{n})_{n=1}^{\infty} \in \ell_2$, $A = \{e_n; n \geq 2\}$ a $X = \text{span}(\{e\} \cup A)$. Ukažte, že A je maximální ortonormální množina v X . Ukažte, že $X \neq \overline{\text{span}} A$. Je prostor X úplný?

Další příklady na lineární funkcionály.

7. CVIČENÍ

Příklady na lineární operátory.

8. CVIČENÍ

Necht' $X = \ell_1$ a $B = c_0 \subset \ell_{\infty} = \ell_1^*$. Nalezněte B_{\perp} . Ukažte, že $(B_{\perp})^{\perp} \cong \overline{\text{span}} B$.

Další příklady na lineární operátory.

9. CVIČENÍ

- 1) Položme $X = c_0$ a uvažujme operátor $T: X \rightarrow c_0$ definovaný předpisem $T(x) = (\frac{1}{n}x_n)_{n=1}^{\infty}$ pro $x = (x_n) \in X$. Uvědomme si, že T je prostý spojitý lineární operátor a $\|T\| \leq 1$. Položme dále $Y = T(X)$. Ukažme, že pak $T: X \rightarrow Y$ je na, ale T není otevřené zobrazení.
- 2) Necht' $Y = (Y, \|\cdot\|_1)$ je libovolný nekonečněrozměrný Banachův prostor. Na Y existuje norma $\|\cdot\|_2$, která není ekvivalentní normě $\|\cdot\|_1$, ale $\|x\|_1 \leq \|x\|_2$ pro každé $x \in Y$. Položme $X = (Y, \|\cdot\|_2)$ a uvažujme lineární operátor $T: X \rightarrow Y$, $T = \text{Id}_X$. Uvědomme si, že T je spojitý a na. Ukažte, že T není otevřené zobrazení.
- 3) Necht' P je metrický prostor. Ukažte, že podmnožina $M \subset P$ je relativně kompaktní v P , právě když z každé posloupnosti $\{x_n\} \subset M$ lze vybrat konvergentní podposloupnost.
- 4) Necht' Q je metrický prostor a P je jeho podprostor. Ukažte, že je-li podmnožina $M \subset P$ relativně kompaktní v P , pak je též relativně kompaktní v Q .
- 5) Necht' P je úplný metrický prostor. Ukažte, že podmnožina $M \subset P$ je relativně kompaktní v P , právě když je totálně omezená.
- 6) Hilbertova krychle: Položme

$$Q = \{x = (x_n) \in \ell_2; |x_n| \leq \frac{1}{n} \text{ pro každé } n \in \mathbb{N}\}.$$

Ukažme, že Q je kompaktní podmnožina ℓ_2 .